Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

МИНСК, ЦК КП(б)Б, сектор печати
„Сов. Радз." — 2 экз.

...эларусі

Орган Бабруйскага абкома і гаркома КП(б)Б, абласнога і гарадскога Советаў дэпутатаў працоўных

Совецкая РАДЗІМА

№ 63 (90)
Чацвер 19 красавіка
Цана 20 кап.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага
Камандуючаму войскамі 2-га Украінскага фронта Маршалу Совецкага Саюза МАЛІНОЎСКАМУ
Начальніку штаба фронта Генерал-палкоўніку ЗАХАРАВУ

Войскі 2-га **Украінскага** фронта, прадаўжаючы наступленне, сёння, 17 красавіка, авалодалі цэнтрам нафтаноснага раёна Аўстрыі— горадам **Цістэрсдорф**.

У баях за авалоданне горадам **Цістэрсдорф** вызначыліся войскі генерал-палкоўніка **Шумілава**, генерал-маёра **Лукіна**, генерал-маёра **Крузэ**, генерал-маёра **Осташэнка**, генерал-маёра **Грыгаровіча**, палкоўніка **Орлова**, генерал-маёра **Смірнова**, генерал-маёра **Лосева**, генерал-маёра **Грэчанава**, генерал-маёра **Гарбачова**, палкоўніка **Мароль**, палкоўніка **Панова**, палкоўніка **Еромiна**, палкоўніка **Салычэва**; артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі **Дзерэша**, генерал-лейтэнанта артылерыі **Петрова**, палкоўніка **Міронава**, палкоўніка **Багушэвіча**, палкоўніка **Паўліна**, падпалкоўніка **Буліна**, падпалкоўніка **Паплыка**, падпалкоўніка **Папалзухіна**; танкісты палкоўніка **Мельніка**, палкоўніка **Брыжынёва**, палкоўніка **Зэтрэану**; лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі **Гарунова**, генерал-лейтэнанта авіяцыі **Селезнёва**, генерал-маёра авіяцыі **Каманіна**, генерал-лейтэнанта авіяцыі **Сцэпчэва**, генерал-лейтэнанта **Падгорнага**; сапёры палкоўніка **Цэпенюка**, падпалкоўніка **Езерскага**; сувязісты палкоўніка **Барысенка**, палкоўніка **Давыдава**, палкоўніка дзяржаўнай бяспекі **Карпава**.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне горадам **Цістэрсдорф**, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 17 красавіка, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы **Масква** ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 2-га **Украінскага** фронта, якія авалодалі горадам **Цістэрсдорф**, — дванаццаццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні **аб'яўляю падзяку** кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне **Цістэрсдорфа**.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

17 красавіка 1945 года. № 338.

Ад Совецкага Інформбюро

Аператыўная зводка за 17 красавіка

На працягу 17 красавіка на **Земландскім** паўвостраве, на захад ад **Кенігсберга**, войскі 3-га **Беларускага** фронта, прадаўжаючы наступленне, з баямі занялі горад і порт **Фішхаузен** і населеныя пункты **Літаусдорф**, **Гафкен**, **Занглінэн**, **Ноендорф**, **Дарген**, **Тэнкітэн**, **Кальштайн**, **Легінэн**, **Розэнталь**, **Карльсхоф**, **Вішродт**, **Блюдау**, **Непленен**, **Цымербудэ**, **Пайзэ**. Рэшткі разгромленай групы нямецкіх войск адкінуты ў раён порта **Пілау**, дзе і знішчаюцца нашымі войскамі. У баях за 16 красавіка войскі фронта ўзялі ў палон 5650 нямецкіх салдат і афіцэраў і захапілі наступныя трафеі: самалётаў—47, танкаў і самаходных гармат—47, бронетранспарцёраў—78, палявых гармат—385, мінамётаў—210, кулямётаў—730, аўтамашын—2512, трактараў і цягачоў—64, чыгуначных вагонаў—350, складаў з ваеннай маёмасцю—36.

Войскі 2-га **Украінскага** фронта, прадаўжаючы наступленне, 17 красавіка авалодалі цэнтрам нафтаноснага раёна Аўстрыі—горадам **Цістэрсдорф**, а таксама занялі больш 30 другіх населеных пунктаў і сярод іх **Нальтэрндорф**, **Маусрэнк**, **Кетласбрун**, **Паасдорф**, **Хеберсбрун**, **Вольфпасынг**, **Хаутцэндорф** і чыгуначную станцыю **Добермансдорф**, **Гесцінг**, **Паасдорф**. На тэрыторыі Чэхаславакіі на паўночны захад ад горада **Гадэнін**, войскі фронта занялі населеныя пункты **Крумвір**, **Шчытборыцэ**, **Кржэпіцэ**, **Густопечэ**, **Сатаровыцэ**, **Попіцэ**, **Врановіцэ**.

Войскі 3-га **Украінскага** фронта на тэрыторыі Аўстрыі, на поўнач і захад ад горада **Санкт-Пельтэн**, з баямі занялі населеныя пункты **Обер-Вельблінг**, **Амбах Хаузгейм**, **Обрыцберг**, **Вайтцэндорф**, **Герэрсдорф**, **Хафінг**.

На астатніх участках фронта—баі мясцовага значэння і пошукі разведчыкаў.

За 16 красавіка на ўсіх франтах падбіта і знішчана 86 нямецкіх танкаў і самаходных гармат. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 50 самалётаў праціўніка.

На прэс-канферэнцыі ў польскім пасольстве

17 красавіка ў польскім пасольстве ў Маскве адбылася прэс-канферэнцыя, на якой члены польскай профсаюзнай дэлегацыі, якія прыбылі ў Маскву, расказалі прадстаўнікам совецкага друку і замежным карэспандэнтам аб аднаўленні профсаюзнага руху ў Польшчы і дзейнасці існуючых профарганізацый.

Генеральны сакратар цэнтральнай польскай профсаюзнай камісіі пан Віташэўскі паведаміў, што польскія рабочыя прыступілі да аднаўлення сваіх профсаюзных арганізацый неадкладна пасля вызвалення польскай тэрыторыі ад нямецкіх захопнікаў Чырвонай Арміяй і часцямі Польскага войска. 21 лістапада 1944 года ў Любліне адбылася профсаюзная канферэнцыя, на якой была створана цэнтральная польская профсаюзная камісія, якая кіруе цяпер усім польскім профсаюзным рухам. Да гэтага часу профсаюзныя арганізацыі ў 6 важнейшых галінах прамысловасці маюць свае цэнтральныя аб'яднанні— галоўныя праўленні. Гэта—тэкстыльшчыкі, якія налічваюць у сваіх радах 74 тысячы членаў, гарнякі—27 тысяч, нафтавікі—7 тысяч, металісты—57 тысяч, рабочыя сахарных заводаў—23 тысячы і чыгуначнікі—133 тысячы членаў. Другія профсаюзныя арганізацыі кіруюцца ваяводскімі профаб'яднаннямі. На 1 красавіка 1945 года профсаюзы Польшчы налічвалі 644 тысячы арганізаваных рабочых.

— Польскія профсаюзы, якія налічваюць такую вялікую колькасць рабочых у сваіх радах,—прадаўжаў пан Віташэўскі,—былі здзіўлены і некалькі абесуражаны тым фактам, што яны не былі дапушчаны на адбыўшуюся ў лютым у Лондане сусветную профсаюзную канферэнцыю. Паколькі матывам адказа паслужыла не прызнанне часовага Польскага ўрада Англіяй і Злучанымі Штатамі Амерыкі, трэба асоба падкрэсліць,—сказаў пан Віташэўскі, — што профсаюзы Польшчы не звязаны з дзяржавай і не знаходзяцца пад кантролем якой-небудзь палітычнай партыі. Польскія профсаюзы з'яўляюцца незалежнымі і самастойнымі арганізацыямі рабочых.

Акрамя звычайных задач па абароне інтарэсаў рабочых і служачых, сказаў пан Віташэўскі, профсаюзы зараз дзейсна дапамагаюць органам дзяржавы ў аднаўленні прамысловасці, транспарта і другіх галін народнай гаспадаркі. Польскія профсаюзы актыўна ўдзельнічаюць у пабудове новай дэмакратычнай Польшчы.

На пытанне аднаго з удзельнікаў канферэнцыі, якая мэта прыезда польскай профсаюзнай дэлегацыі ў Маскву, пан Віташэўскі адказаў, што мэта прыезда дэлегацыі—устанавіць цесны дзелавы кантакт з совецкімі профсаюзамі. Адказваючы на другія пытанні, Віташэўскі адзначыў, што цэнтральная профсаюзная камісія ўстанавіла супрацоўніцтва з некаторымі польскімі профсаюзнымі арганізацыямі ў Англіі і Злучаных Штатах Амерыкі, у прыватнасці з польскім саюзам маракоў у Лондане. Спробы польскіх рэакцыянераў з групы Арцішэўскага выклікаць раскол у гэтым саюзе, дадаў пан Віташэўскі, закончыліся поўным правалам.

Прыбыўшы разам з профсаюзнай дэлегацыяй, прадстаўнік міністэрства працы пан Хендрык Альтман паведаміў аб ходзе аднаўлення прамысловых прадпрыемстваў у Польшчы.

—Дзяржава,—заўважыў пры гэтым пан Альтман,—бярэ ў сваю ўласнасць толькі тыя прадпрыемствы, якія знаходзіліся ў дзяржаўнай уласнасці да 1939 года. На астатніх прадпрыемствах, дзе адсутнічаюць уладальнікі, устанаўліваецца дзяржаўны кантроль. Па меры звароту ў Польшчу ўладальнікаў гэтых прадпрыемстваў дзяржава будзе аднаўляць іх права ўладання, калі яно будзе пацверджана адпаведнымі дакументамі.

У час канферэнцыі карэспандэнты паставілі пытанне, як глядзяць польскія профсаюзы на прыцягненне германскай рабочай сілы для аднаўлення разбуранай гітлераўцамі польскай прамысловасці. Польскія рабочыя лічаць, сказаў пан Віташэўскі, што немцы павінны аднавіць тое, што яны разбурылі ў Польшчы.

(ТАСС).

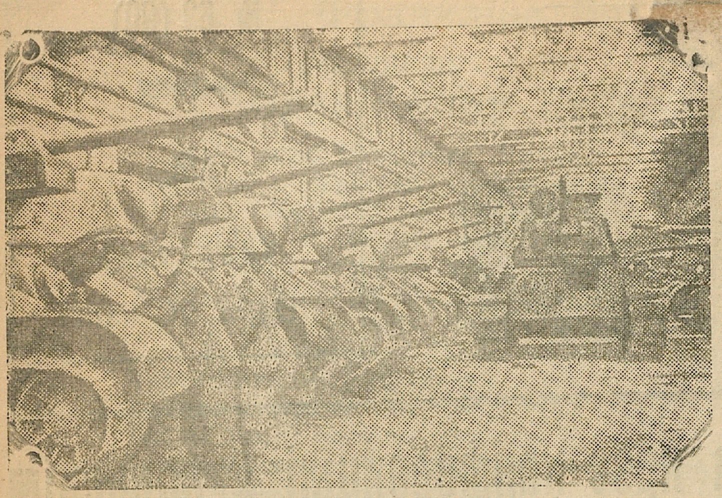

У здатачным цэху аднаго з танкавых заводаў Урала. Падрыхтоўка баявых машын да адпраўкі на фронт.

(Фотахроніка ТАСС).

Прывучылі да працы кароў

ГРЭСК. Калгаснікі сельгасарцелі імені Леніна, Мусіцкага сельсовета, яшчэ ў студзені месяцы ўзяліся за прывучэнне кароў да палявых работ. Першым прывучыў сваю карову Аляксандр Васілевіч, пачын якога быў падхоплен многімі калгаснікамі. Вось што расказвае тав. Васілевіч аб сваім метадзе прывучэння каровы да працы.

„З вялікімі цяжкасцямі мне прышлося яе паставіць у аглоблі саней. Спачатку яна ні ў якую не хацела ісці на повадзе. Тады я рашыў па-другому. Браў невялікі ахапак сена і сам ішоў уперадзе, карова следавала за мною. Так было праароблена мною некалькі разоў падрад, пакуль не замацаваўся ў яе навык. Пасля гэтага прывучыў яе пакорнасці паварачвацца ў бакі. З пачаткам палявых работ, выехаўшы ў поле на ўласнай карове, я пераканаўся ў неабходнасці прывучэння да палявых работ кароў, як цягла“.

Па прыкладу калгаснікаў сельгасарцелі імені Леніна пачалі прывучаць кароў да работы і ў другіх калгасах раёна. Так, у сельгасарцелі „Случ“, Палікараўскага сельсовета, калгасніцы Марыя Хоцька, Стэфа Беразоўская не толькі прывучылі сваіх кароў, але прывучылі і выкарыстоўваюць на працы кароў з калгаснай фермы.

Т. Беразоўскі.

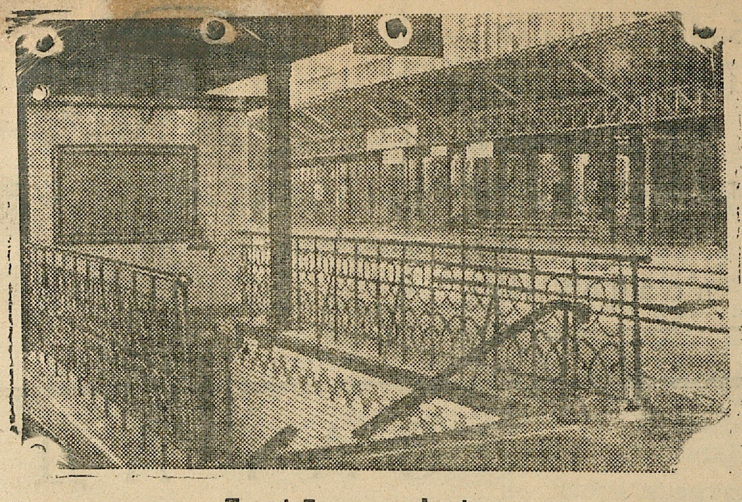

Трэці Беларускі фронт

УСХОДНЯЯ ПРУСІЯ

Вакзал у горадзе Інстэрбург, які заняты совецкімі войскамі.

(Фотахроніка ТАСС).

Танкіст-трактарыст

АСІПАВІЧЫ. (**Наш кар.**). Іекалькі дзён назад тав. Драбушэўскі П. М. бязлітасна давіў фашысцкіх іярзотнікаў гусеніцамі вайго баявога танка на юдступах да Берліна.

Зараз адважны танкіст находзіцца на адпачынку. Лютая ненавісць да ворага не пакідае яго ні на хвіліну, кліча да помсты, да працы.

Адпачыўшы 2-3 дні, тав. Драбушэўскі рашыў сваёй працай на калгасным полі працягваць барацьбу за вялікую справу—хутчэйшы разгром ворага. Да айчыннай вайны ён 7 год працаваў трактарыстам. Іго любімая справа так і кліча ў поле, на родныя гані.

З якой ахвотай тав. Драбушэўскі садзіўся за руль! Але першы дзень работы яму паказаўся не вельмі прадукцыйным. Не ладзілася з трактарам. Тады Драбушэўскі прыступіў да паўторнага рамонту, і праз два дні роўны гул матора радаваў танкіста-трактарыста.

З самага світання і да позняга вечара працуе тав. Драбушэўскі са сваім памочнікам-курсантам Сугаком А. Іх трактар першым у раёне прыступіў да ворыва, на якім яны штодзённа ўзорваюць па 7-8 гектараў.

А. Мар.

Дружна ідзе работа

Ва ўсіх калгасах Серажскага сельсовета перад пачаткам вясенне-палявых работ былі праведзены пробныя выезды ў поле. Вынікі праверкі паказалі, што сельгасарцелі прарабілі вялікую работу ў падрыхтоўцы да веснавой сяўбы.

Сельсовет у праве ганарыцца арганізаванай пастаноўкай працы ў сельгасарцелі „Ленінскі шлях“, дзе старшынёй праўлення тав. Піхцераў В. І. Тут задоўга да выезду ў поле брыгады былі разбіты на звенні, на чале якіх лепшыя перадавыя калгаснікі. Паміж брыгадамі і звеннямі заключаны соцыялістычныя дагаворы на лепшае і датэрміновае правядзенне веснавых работ. Улічваючы недахоп цяглавай сілы, прывучана да работы 8 кароў.

3 красавіка ў калгасе пачаліся масавыя палявыя работы. Калгаснікі дружна выехалі ў поле на свае ўчасткі работы. Яны ўжо ўзаралі пад яравыя культуры 54 гектары глебы. Калгаснае сялянства гарыць жаданнем пасеяць хутка, добраякасна і на высокім агратэхнічным узроўні.

Добрая работа калгаснікаў сельгасарцелі „Ленінскі шлях“ стала дастойным прыкладам для ўсяго калгаснага сялянства і другіх калгасаў сельсовета.

М. Нікольскі.

Слуцкі раён.

Кадры для прадстаячых міліярацыйных работ

У красавіку месяцы 1945 года ў Бабруйску і Любані намечана арганізаваць курсы для падрыхтоўкі спецыялістаў-міліяратараў. На курсах будзе навучацца 150 маладых калгаснікаў, якія ў далейшым возьмуцца за аднаўленне міліярацыйнай гаспадаркі вобласці.

Аднаўленне Бабруйскага гістарычнага музея

Да гадавіны вызвалення Бабруйска ад нямецка-фашысцкіх акупантаў намечана аднавіць Бабруйскі гістарычны музей. У музеі будуць сабраны матэрыялы, якія паказваюць партызанскую барацьбу у Бабруйскай вобласці, ход баёў па вызваленню горада і г. д.

На навукова-асветныя тэмы.

Што такое „падаючыя зоркі“

Цудоўная зорная бязлунная ноч. Колькі яркіх і слабых зорак бачым мы на небе! Іх здзіўляючае мноства. І раптам дзе-небудзь хутка прамільгне светлая стужка, напамінаючая падзенне зоркі.

У чалавецтве з гэтай няяснай з'явай звязаны некаторыя забабоны. «Зорка пала — чалавек памёр», — так гаворыць адно з паданняў старыны. З паяўленнем вялікай колькасці „падаючых зор“ у народзе распаўсюджана думка аб іспасланні на зямлю бед няшчасцяў.

Што-ж гаворыць навука аб гэтай з'яве? Ці сапраўды падаюць зоры, або з'ява „падаючых зор“ адносіцца да разраду другіх, больш складаных з'яў у прыродзе? Тут мы пастараемся расказаць аб усіх дасягненнях навукі, якая вывучае гэтыя з'явы. У міжпланетным прасторы, у якім рухаецца наша планета Зямля, робячы свой гадавы рух вакол Сонца, знаходзіцца даволі вялікая колькасць цвёрдых цялец розных размераў (пылінкі вагой у долі міліграма і да каменняў у некалькі тон вагой). Усе яны рухаюцца і ў парадку і хаатычна з выключна вялікай хуткасцю, дасягаючай да 60—70 кілометраў у секунду.

Надзеленыя такой хуткасцю цвёрдыя часціцы матэрыі, пралятаючы недалёка ад Зямлі, паступова пачынаюць адчуваць усё больш і больш узрастаючы ўплыў сілы цяжару нашай планеты. Пад уздзейнічаннем гэтай сілы часціца ўрэзваецца ў верхнія слаі атмасферы. І вось па меры прасоўвання ў больш шчыльныя слаі паветра цела пачынае траціць сваю ранейшую хуткасць, замаруджвацца ў сваім імклівым руху да паверхнасці зямлі, бо больш шчыльныя слаі паветра аказваюць вялізнае супраціўленне на хутка ляцячае да паверхні зямлі цела. На той вышыні, дзе супраціўленне паветра настолькі значнае, што цела пачынае паступова свяціцца і абгараць, наглядальнік з зямлі можа бачыць зараджэнне гэтай светавой палоскі метэора.

Па меры свайго палёту маса метэора паступова згарае ў выніку вялізнага супраціўлення паветра. Праз долі секунды метэор усім згарае, застаўляючы туманны след, які бачны неўзброеным вокам на працягу некалькіх секунд.

Кропка затухання такіх метэораў у сярэднім знаходзіцца на вышыні ад 40 да 30 кілометраў над узроўнем мора.

Аднак бываюць выпадкі прылёта такіх «нябесных каменняў» у выглядзе распаленай масы на паверхнасць зямлі, пры чым яны выклікаюць вялізнай сілы ўдарныя хвалі, якія прыносяць апустошанні на вялікую адлегласць ад месца іх падзення. Гісторыяй астраноміі зарэгістравана некалькі дзесяткаў выпадкаў падзенняў „каменняў з неба“. Адзін з найбольш паказальных выпадкаў меў месца ў Расіі ў 1908 годзе.

У прадзмрочныя гадзіны жыхары Падкаменнай Тунгускі (Цэнтральная Сібір) звярнулі сваю ўвагу на яркі вогненны шар, паступова павялічваючыйся ў размерах. Пралятаючы над тайгой метэарыт паваліў магутны таежны лес на дзесяткі кілометраў. Палёт метэарыта суправаджаўся вялізным гулам, які чуўся на вялікую адлегласць. Маючы вялікую хуткасць, метэарыт настолькі глыбока ўрэзаўся ў балоцістую мясцовасць, што амаль на працягу 10 год вучоныя не маглі дакладна вызначыць месцазнаходжанне яго асобных частак. Гарэла тайга, гарэлі сяленні жыхароў.

Другі выпадак, зарэгістрыраваны астраноміяй падзення метэарыта, быў адзначан у пачатку XIX стагоддзя ў Амерыцы.

Падзенне метэарыта ў штаце Арызон было настолькі магутным, што ён заставіў вялікую варонку. Цікавае падзенне невялікага метэарыта адзначана было ў 1885 годзе ў Парыжы, калі метэарыт папаў у шлейф адной француджанкі, якая ў выніку ўспламянення вопраткі атрымала смяртэльныя апёкі.

Метэарыты, як ніхто лепш, гавораць нам аб пабудове матэрыі ўсяленнай. Вучоныя ў лабараторыях старанна даследваюць хімічны састаў матэрыялаў. У выніку гэтых даследванняў даказана, што метэарыты па сваёй хімічнай пабудове можна раздзяліць на 3 віды. Да першага адносяцца такія метэарыты, якія змяшчаюць у вялікай колькасці окісь жалеза, магнія, магнезія і яны завуцца жалезістымі, да другога тыпу адносяцца так званыя каменістыя метэарыты, якія змяшчаюць у сабе крэмній, марганец і іншыя мінералы, да трэця-

Перадмайскае соцыялістычнае спаборніцтва

Скарасная апрацоўка вагонаў

Калектыў станцыі Асіпавічы ў перадмайскім соцыялістычным спаборніцтве ўзяў павышаныя абавязацельствы.

Комсамольска-маладзёжная змена, якой кіруе тав. Мініч, абавязалася скараснымі метадамі апрацоўваць паязды. Гэта абавязацельства выконваецца. Усе саставы, якія праходзяць праз вузел Асіпавічы, апрацоўваюцца за 10-15 мінут пры норме ў 45 мінут.

Ініцыятыву змены тав. Мініча падхапілі дзве другія змены, а таксама падтрымалі другія службы, звязаныя са скарасной апрацоўкай паяздоў, як напрыклад, вагонны ўчастак тэхнічнага агляду (змена тав. Еўдакімовіча) і паравознікі (дзяжурны па дэпо тав. Дубскі).

Пачын і вопыт змены тав. Мініча стаў здабыткам другіх змен станцыі. На вузле за кароткі час пры скарасной апрацоўцы адпраўлена 173 паязды. Змена тав. Мініча таксама дабілася змяншэння рабочага парка. Гэтага калектыў дасягнуў дзякуючы старанная рабоце саставіцеляў, сцэпшчыкаў, стрэлачнікаў.

Паравознікі таксама ўключыліся ў перадмайскае спаборніцтва. Рамонтнікі на чале з майстрам тав. Валько абавязаліся да дня 1-е Мая выпусціць з прамывачнага рамонту звыш нормы 2 паравозы. Паравознікі абавязаліся правесці звыш плана за лік цяжкавесных саставаў 10 тысяч тон грузу і зэканоміць 30 тысяч кілаграмаў вугалю. Гэта абавязацельства калектыў выконвае з чэсцю. Машыніст тав. Місяк правёў 4 цяжкавесных саставы з перавышэннем тэхнічнай хуткасці. Ім перавезена звыш нормы 900 тон грузаў.

Так чыгуначнікі дапамагаюць фронту.

Е. Гоцін.

Выконваюць абавязацельствы

Чыгуначнікі станцыі Бярэзіна рыхтуюць дастойную сустрэчу 1-му Мая. У перадмайскім спаборніцтве калектыў абавязаўся павысіць прадукцыйнасць працы на 10 проц., адрамантаваць сярэднім рамонтам 5 кіламетраў пуці, аднавіць 1 казарму і 2 пуцявых будкі. Пуцявыя абходчыкі далі слова ў чэсць набліжаючагася свята ў свабодны ад асваўной работы час змяніць 1000 шпал.

Абавязацельствы выконваюцца. Нарыхтавана ўжо больш 500 шпал, пачат рамонт пуці. Перадавымі з'яўляюцца 5 і 6 акалоткі. Трымаюць свой участак у добрым становішчы пуцявыя абходчыкі т. т. Філіпок, Кавальчук і Казлоўскі. Слесар тав. Сарока норму выконвае на 180 проц.

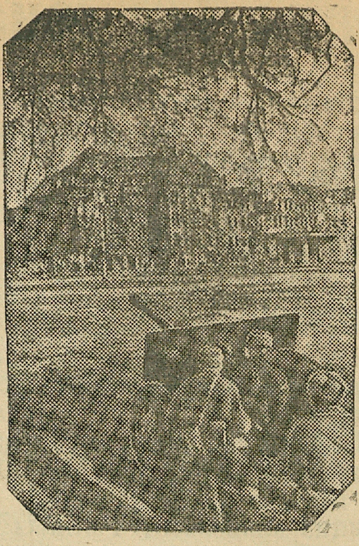

Першы Украінскі фронт

Вулічныя баі ў Брэслау. Гармата сержанта С. І. Голуб на агнявым рубяжы.
(Фотахроніка ТАСС).

На полі і агародзе

ПАРЫЧЫ. Калгаснае сялянства сельгасарцелі „Соцыялістычны шлях", Шчэдрынскага сельсовета, з патроенай энергіяй бярэцца за разгортванне палявых работ.

На апрацоўцы палявых участкаў працуе 4 звяны, якія спаборнічаюць паміж сабою. Таварышы Фелікс Кучынскі, Ігар Шчэрбіч, Алена Сіманенка, Стася Планоцкая штодзённа выконваюць нормы выпрацоўкі на 150-170 процантаў.

Вялікая работа праводзіцца і на калгасным агародзе. Тут працуе 8 звенняў.

Добрых паказчыкаў дабіліся т. т. Анастасія Стукач, Франя Райкевіч, Соня Трацэўская і другія. Яны нормы выпрацоўкі перавыконваюць на 30-40 проц.

А. Някрашэвіч.

Верны сын Радзімы

Учора, 18 красавіка, грамадскасць горада Бабруйска аддавала апошні доўг слаўнаму сыну нашай Радзімы, палкоўніку Канстанціну Канстанцінавічу Вараб'ёву, загінуўшаму ад варожай кулі ў нямецкай Сілезіі.

Бясстрашны воін-танкіст, баявы шлях якога адзначан выдатнымі перамогамі ў барацьбе з ненавісным ворагам, да апошняй каплі крыві аддаў сваё жыццё за вялікую справу Леніна—Сталіна.

Канстанцін Канстанцінавіч Вараб'ёў мужны палкаводзец сталінскай школы. У баях з нямецка-фашысцкімі захопнікамі ён 6 разоў быў паранены, але кіпучая энергія гарачага патрыятызма да сваёй Айчыны, да любімага народа зноў вяртала яго ў рады воінаў. Ад Масквы, Ленінграда і да праклятай фашысцкай Сілезіі поўніўся баявы шлях совецкага афіцэра гераічнымі подвігамі.

Танкавая брыгада, якой ён камандаваў, упісала не адну выдатную старонку мужнасці і вялікага гераізма ў гісторыю Вялікай Айчыннай вайны. Праз сотні гарадоў і населеных пунктаў пранесла брыгада сцяг вызвалення народам. Моцная бронь нашых баявых машын была страхам і смерцю для фашысцкіх людаедаў.

Совецкі Урад высока ацаніў баявыя заслугі К. К. Вараб'ёва. Ён узнагароджан двумя ордэнамі Чырвонага Сцягу, медалямі „За абарону Масквы", „За абарону Ленінграда", За баявыя заслугі". У апошні час за выдатнае кіраўніцтва баявымі аперацыямі па разгрому фашысцкіх войск у нямецкай Сілезіі К. К. Вараб'ёў быў прадстаўлен да ўзнагароджання ордэнам Кутузава II ступені і цяпер пасмертна ўзнагароджан ордэнам Айчыннай вайны I ступені.

К. К. Вараб'ёў загінуў на сваім баявым пасту, у час выканання службовых абавязкаў, будучы начальнікам штаба 9-га Чырвонасцяжнага Бабруйскага танкавага корпуса. Гэты корпус пад камандаваннем генерал-маёра Бахарэва непасрэдна ўдзельнічаў у вызваленні горада Бабруйска.

Слава і доблесць аб выдатным палкаводцы, гераічным сыне нашай Радзімы Канстанціну Канстанцінавічу Вараб'ёву будзе вечна жыць у сэрцах нашага народа.

На Свабодскім балоце

АСІПАВІЧЫ. (Наш кар.) У невялічкім хваёвым гаю на акраіне балота, размясціўся прыгожы рабочы пасёлак торфзавода „Свабода."

Сезон наступіў. Але пуста і бязлюдна на балоце. Толькі чарнеюць штабялі сухога мінулагодняга торфу, вывазка якога сарвана. Зрываецца і набор рабочай сілы. Нашто спадзяецца дырэктар завода тав. Патапейчык, з кім ён будзе працаваць? „Усё добра,—гаворыць дырэктар,—толькі дрэнна тое, што рана вясна наступіла".

Дрэнна падрыхтаваўся завод і да прыёму рабочых. Жылыя памяшканні не абсталяваны.

га—шкляныя метэарыты. У Совецкім Саюзе іх знаходзілі ў Таджыкістане. Частка знаходак зараз знаходзіцца ў мінералагічным інстытуце Акадэміі навук, дзе яны вельмі старанна даследуюцца.

Існуюць і такія „падаючыя зоркі", якія не бачны не ўзброеным вокам з прычыны іх малой яркасці. Такія „падаючыя зоркі" ў астраноміі прынята называць тэлеметэорамі, г. зн. метэорамі, якія становяцца бачнымі толькі ў тэлескоп. Прырода гэтых драбнютых касмічных цельцаў застаецца да гэтага часу не вывучанай.

Пры нaглядaнні „падаючых зорак" адзначаецца вельмі цікавы факт. Калі ў думцы працягнуць назад шляхі метэораў, то яны як-бы сходзяцца ў адным мнімым пункце. Гэты пункт прынята называць радыянтам. У сапраўднасці радыянтаў не існуе. Гэта з'ява ілюзіі і яна тлумачыцца наступным вельмі наглядным прыкладам. Калі выйсці на чыгуначнае палатно і стаць паміж рэек, то нам здаецца, што дзесьці далёка рэйкі зліваюцца ў адзін пункт. Гэта можна растлумачыць з'явай перспектывы. Падобна гэтаму і метэоры, якія пралятаюць ад нас на значнай адлегласці здаюцца, як быццам вылятаючымі з аднаго пункту небазвода.

Тут важна другое: усе метэоры, якія могуць быць аднесены да аднаго радыяната характарызуюцца аднолькавым паходжаннем, што ўказвае на наяўнасць пэўных метэорных сістэм. Больш таго, на аснове амаль стогадовых нагляданняў устаноўлена, што некаторыя радыянты існуюць цэлыя дзесяцігоддзі і нават пяцідзесяцігоддзі і могуць нaглядацца ў пэўны час году.

Вывучаючы „падаючыя зоркі" і іх паводзіны, змяненні ў іх палёце, мы прыходзім да важных вывадаў у справе вывучэння верхніх слаёў атмасферы нашай планеты. Усе гэтыя даныя вельмі патрэбны для многіх ваенных мэт. Сапраўды, знаючы вышыві ўзгарання і затухання метэораў і іх памяншэнне хуткасцей, мы вылічваем шчыльнасць паветра на вышынях ад 150 да 40 кіламетраў; ніякія іншыя сродкі не здольны правесці падобныя даследванні.

Як мы ўжо казалі, некаторыя метэоры пасля свайго палёту застаўляюць слабую свецячуюся палоску, якая завецца метэорным следам. Калі на гэту палоску хутка навесці тэлескоп, то след можна наглядаць на працягу некалькіх мінут і нават да дзесятка і больш. Усе перамяшчэнні следа, напрамак руху яго вельмі красамоўна гавораць аб напрамку руху тых слаёў атмасферы, у якіх знаходзіцца гэты след. Шматлікімі нагляданнямі высветлена, што на вышыні 82 кіламетраў над паверхняй зямлі пануюць у асноўным усходнія напрамкі вятроў, якія маюць хуткасці 200—300 метраў у секунду. Усе гэтыя даныя вельмі неабходны для стратасфернай авіяцыі, дальнебойнай артылерыі і г. д.

У Совецкім Саюзе метэорнымі даследваннямі займаюцца большасць астранамічных абсерваторых Галоўным цэнтрам гэтых работ з'яўляецца астранамічная абсерваторыя Таджыкскага філіяла Акадэміі Навук у Сталінабадзе (Таджыкістан). Там устаноўлен вельмі цікавы астранамічны агрэгат, які называецца „метэорны патруль". Усе яркія „падаючыя зоры" на працягу кожнай ночы фатаграфіруюцца 4-ма асобнымі ўдзельнікамі гэтага „патруля". У выніку гэтых фатаграфій можна атрымаць усе даныя адносна не толькі шляху гэтага метэора ў прасторы, яго хуткасцей і г. д., але і хімічнай будовы метэораў.

Работы гэтай абсерваторыі заслужылі ўсеагульнае прызнанне ва ўсім астранамічным свеце.

Такімі-ж работамі займалася Ерыванская астранамічная абсерваторыя.

Такім чынам, мы разабралі пытанне аб паходжанні метэораў, аб тым, што сабой прадстаўляе гэта з'ява з пункту гледжання астраноміі.

Надзвычай важна цяпер усвядоміць усё тут сказанае і разглядаць з'яву „падаючых зорак", як звычайную астранамічную з'яву.

А. М. Бахарэў.

г. Бабруйск.

Выступленне Прэзідэнта Трумэна ў кангрэсе ЗША

ВАШЫНГТОН. 16 красавіка. (ТАСС). Прэзідэнт ЗША Трумэн, выступаючы на аб'яднаным паседжанні абодвух палат кангрэса, заявіў:

„Я з цяжкім сэрцам стаю перад вамі, мае сябры і калегі ў кангрэсе ЗША. Толькі ўчора мы аддалі зямлі астанкі нашага любімага Прэзідэнта Рузвельта. У такі час словы недастатковы. Самай красамоўнай данню было-б пачціваe маўчанне.

Аднак у гэты рашаючы час, калі сусветныя падзеі так хутка развіваюцца, наша маўчанне можа быць несправідлова вытлумачана і можа заспакоіць нашых ворагаў.

Усемагучаму Богу ў яго бясконцай мудрасці было ўгодна ўзяць у нас вялікага чалавека, які любіў ўсё чалавецтва і быў ім любім. Ні адзін чалавек не мог-бы запоўніць вялізную пустату, якая ўтварылася ў сувязі з уходам гэтай благароднай душы. Ніякія словы не могуць супакоіць балючых сэрцаў шматлікіх мільёнаў людзей усіх рас, веравызнанняў і адценкаў кожы. Свет ведае, што ён страціў гераічнага прыхільніка справядлівасці і свабоды.

Трагічны лёс усклаў на нас сур'ёзную адказнасць. Мы павінны прадаўжаць ісці ўперад. Наш нябожчык лідэр ніколі не аглядаўся назад. Ён глядзеў уперад і ішоў уперад. Гэтага ён хацеў-бы і ад нас. Амерыка так і паступіць.

Ужо праліта столькі крыві за ідэалы, якія мы маем і дзеля якіх Рузвельт жыў і памёр, што мы не можам на мінуту дазволіць сабе спыніць цяжкую барацьбу за дасягненне перамогі.

Цяпер увесь свет чакае ад Амерыкі асвечанага кіраўніцтва ў інтарэсах міра і прагрэса. Такое кіраўніцтва патрабуе дальнебачнасці, смеласці і цярпімасці. Яно можа быць забяспечана толькі Аб'яднанай Нацыяй, глыбока адданай самым высокім ідэалам.

Я заклікаю ўсіх амерыканцаў дапамагчы мне захаваць адзінства нацыі ў абароне тых ідэалаў, якія былі так красамоўна правазглашаны Рузвельтам. Я, у сваю чаргу, хачу запэўніць маіх братоў-амерыканцаў і ўсіх тых, хто любіць мір і свабоду ва ўсім свеце, што я буду падтрымліваць і абараняць гэтыя ідэалы ўсімі сіламі і ўсім сэрцам. Гэта мой доўг і я не ўхілюся ад яго.

Каб не было магчымых раптоўнасцей, Германія і Японія могуць быць упэўненымі, не пітаючы ні малейшых сумненняў у тым, што Амерыка будзе працягваць барацьбу за свабоду да таго часу, пакуль не будуць падаўлены апошнія астаткі супраціўлення. Мы глыбока асведамляем той факт, што нам прадстаіць яшчэ вялікая, цяжкая барацьба. Заплаціўшы такую дарагую цану за тое, каб забяспечыць поўную перамогу, Амерыка ніколі не падпішацца ні пад якім планам частковай перамогі. Згадзіцца на тое, што было-б толькі часовай перадышкай,—гэта бяспрэчна значыць стварыць пагрозу для будучай бяспаснасці ва ўсім свеце. Нашым патрабаваннем была і застаецца безагаворачная капітуляцыя. Мы не будзем дагаварвацца з парушальнікамі міра аб умовах міра.

Адказнасць за заключэнне міра—і гэта вельмі сур'ёзная адказнасць—павінна заставацца на абаронцах міру—Аб'яднаных Нацыях. Мы сазнаем патрабаванне гуманнасці. Мы не хочам бачыць не патрэбныя, або неапраўданыя страданні. Але законы Бога і чалавека былі парушаны і віноўныя не павінны пазбегнуць пакарання. Нішто не пахісне нашай рашучасці пакараць ваенных злачынцаў, нават калі для гэтага нам прыдзецца праследваць іх да краю света. Трывалы мір ніколі не зможа быць устаноўлен, калі мы дазволім нашым небяспечным праціўнікам, дзе-б яны не хаваліся, як-бы далёк не быў гэты куток, без пакарання распрацоўваць планы будучых войн. У гэтым свеце, у якім адлегласці ўвесь час скарачаюцца, бескарысна шукаць безапаснасці за геаграфічнымі бар'ерамі. Сапраўдная безапаснасць будзе знойдзена толькі ў законе і справядлівасці.

На франтах нам часта супроцьстаялі перавышаючыя сілы ворагаў, і мы іх перамагалі. У сябе ў краіне амерыканцы будуць дзейнічаць не менш рашуча. Мы ніколі не спынім нашу барацьбу ў абарону і захаванне нашага амерыканскага вобраза жыцця. У даны момант Амерыка разам з яе храбрымі саюзнікамі зноў плаціць вялізную цану, абараняючы нашу свабоду. З характэрнай для нас энергіяй мы дапамагаем вызваленню цэлых краін. Паступова аковы рабства разбіваюцца сіламі свабоды. Мы ўсе молімся за дасягненне хуткай перамогі. Кожны дзень ад чашкі міра абыходзіцца вельмі дорага. Сёння арміі вызвалення нясуць канец страшнай пагрозе Гітлера ўстанавіць панаванне над светам. Цвярдыні Токіо знаходзяцца пад ударам нашых бомб. Галоўная стратэгія вайны Аб'яднаных Нацый вызначана ў немалой ступені дзякуючы пранікальнасці нашага ўшоўшага Галоўнакамандуючага. Цяпер мы выконваем нашу ролю ў гэтай стратэгіі пад здольным кіраўніцтвам адмірала Легі, генерала Маршэлла, адмірала Кінга, генерала Арнольда, генерала Эйзенхаўэра, адмірала Німіца і генерала Макартура.

Я хочу, каб увесь свет ведаў, што гэта кіраўніцтва павінна застацца і застанецца нязменным і нішто не будзе яму перашкаджаць. Наш доўг у адносінах да гераічных мужчын і храбрых жанчын, якія знаходзяцца ва ўзброеных сілах нашай краіны, ніколі не зможа быць аплачан. Яны заслугоўваюць нашу вечную падзяку. Амерыка ніколі не забудзе іх афяр. Дзякуючы гэтым афярам зара справядлівасці і свабоды ва ўсім свеце паступова ўзыходзіць на гарызонце.

Праз гадзіну пасля таго, як я прыняў прысягу, я аб'явіў, што канферэнцыя ў Сан-Францыска адбудзецца. Мы разгледзім праблемы міра з такой-жа смеласцю, з якой мы сустрэлі і адолелі праблемы вайны, дзеля памяці тых, хто прынёс высшую афяру, дзеля памяці нашага паўшага Прэзідэнта, мы выканаем ускладзеную на нас задачу. Не дастаткова толькі жадаць міра. Мы павінны працаваць і, калі патрэбна, змагацца за яго. Задача стварэння разумнай міжнароднай арганізацыі складаная і цяжкая. Але без такой арганізацыі не змогуць быць абаронены правы чалавека на зямлі. Павінен быць знойдзен механізм для справядлівага ўрэгуліравання міжнародных разнагалоссяў. Без такога механізма ўвесь свет павінен будзе заставацца ўзброеным лагерам. Чалавецтва будзе асуджана на смяртэльны канфлікт і будзе пазбаўлена надзеі на сапраўдны мір. Да шчасця народы атрымалі надзею на моцны мір. Мыслячыя людзі заўсёды верылі, што ў канечным ліку павінна перамагчы справядлівасць. Мінулы вопыт несумненна паказвае, што без справядлівасці моцны мір становіцца немагчымым.

У горкім адчаянні некаторыя людзі прыходзяць да вывада, што войны неазбежны. З трагічным фаталізмам яны зацвярджаюць, што паколькі войны заўсёды былі, неабходнасць у войнах заўсёды застанецца. Мужчыны і жанчыны добрай волі не павінны і не могуць уступіць такім паражэнчаскім настроям. Будучае для чалавека не з'яўляецца такім безнадзейным. У самыя змрочныя гадзіны гэтай жахлівай вайны цэлыя краіны падтрымліваліся чым-та неўлавімым—надзеяй. Калі іх папярэджвалі, што жалкае падчыненне з'яўляецца адзіным падзеннем ад праўзыходзячай сілы, надзея ўказвала шлях да перамогі. Надзея стала тайнай зброяй сіл вызвалення. Агрэсары не змаглі падчыніць сваёй уладзе чалавечы разум. Да таго часу, пакуль застаецца надзея, дух чалавека ніколі не будзе пераможан.

Але адна надзея не была і не з'яўляецца дастатковай для прадухілення вайны. Мы павінны не толькі спадзявацца, але мы павінны ўладаць дастатковай верай, каб працаваць з другімі міралюбівымі нацыямі для падтрымання міру. Надзея аказалася недастатковай для таго, каб адкінуць агрэсараў, пакуль міралюбівыя нацыі не праяўлялі жадання прысці друг другу на дапамогу. Агрэсары былі адкінуты толькі тады, калі міралюбівыя нацыі аб'ядналіся, каб абараніць сябе.

Калі мы хочам, каб у будучым былі прадухілены войны, нацыі павінны быць адзіны ў сваёй рашымасці падтрымаць мір, згодна закону. Нішто не можа быць больш важным для будучага ўсеагульнага міру, чым захаванне супрацоўніцтва нацый, якім прышлося сабраць неабходныя сілы для расстройства загавораў фашысцкіх дзяржаў, які праследваў мэту ўстанаўлення панавання над светам.

У той час, як вялікія дзяржавы нясуць на сабе асобую адказнасць у справе падтрымання міру, іх адказнасць заснавана на абавязацельствах усіх нацый—вялікіх і малых—не прымяняць сілы ў міжнародных адносінах, за выключэннем тых выпадкаў, калі гэта неабходна для абароны закона. Абавязак вялікіх дзяржаў заключаецца у тым, каб служыць народам свету, а не панаваць над імі.

Каб стварыць аснову трывалага міру, мы не толькі павінны працаваць у гармоніі з нашымі сябрамі за мяжой, але мы павінны распалагаць аб'яднанай падтрымкай нашага ўласнага народа. Нават самы вопытны рулявы не можа благапалучна прывесці судно ў гавань, калі каманда не аказвае яму поўнай падтрымкі. Для агульнага блага кожны чалавек павінен выконваць свой доўг.

Я заклікаю ўсіх амерыканцаў, не залежна ад іх партыйнай прыналежнасці, расы, веравызнання і колеру кожы, аказаць падтрымку нашым намаганням, накіраваным на тое, каб стварыць моцную і ўстойлівую арганізацыю Аб'яднаных Нацый.

Вы, члены кангрэса, бясспрэчна, ведаеце, якія пачуцці я адчуваю. Толькі з вашай дапамогай я магу спадзявацца выканаць адну з велізарнейшых задач, якая калі-небудзь выпадала на долю слугі дзяржавы. З благаславеннем Усевышняга і з вашай дапамогай мы знойдзем новы шлях да значна лепшага, дображаданага і дружалюбнага міра, у якім будзе царыць справядлівы і працяглы мір. З давер'ем я спадзяюся на вас.

Для знішчэння алчных тыранаў з іх планамі сусветнага панавання мы не можам з пакалення ў пакаленне прадаўжаць афяроўваць самымі лепшымі маладымі сіламі. У імя чалавечай вартасці і цывілізацыі неабходна знайсці больш рацыянальны метад урэгуліравання разнагалоссяў паміж нацыямі, і ён будзе знойдзен. Амерыка павінна дапамагчы страдаючаму чалавецтву звярнуцца на шлях сусветнага прагрэса. Гэта патрабуе часу і цярпімасці. Нам спатрэбіцца пастаянная вера ў народ, такога рода вера і мужнасць, якімі заўсёды абладаў Рузвельт.

Цяпер Амерыка стала адной з самых магучых сіл у барацьбе за блага чалавецтва. Мы павінны захаваць становішча Амерыкі. Мы дабіліся вядучай ролі ў свеце, якая заключаецца не толькі ад нашай ваеннай і марской магутнасці. Мы навучыліся біцца разам з другімі нацыямі ў агульнай барацьбе за абарону нашай свабоды. У цяперашні час мы павінны навучыцца жыць разам з другімі нацыямі ў інтарэсах нашага агульнага блага. Мы павінны навучыцца больш гандляваць з другімі нацыямі з тым, каб можна было для нашай узаемнай карысці павялічыць вытворчасць, занятасць рабочай сілы і павысіць узровень жыцця ва ўсім свеце.

Мы, амерыканцы, павінны быць дастойны нашай слаўнай спадчыны. Такім чынам, Амерыка ўпаўне зможа весці чалавецтва да міру і працвітання.

У сучасны момант маё сэрца праісполнена малітвай. Прыступаючы да выканання маіх цяжкіх абавязкаў, я пакорна малю Усемагучага Бога словамі Саламона; „Даруй слуге свайму разумеючае сэрца, каб судзіць свой народ, каб я мог адрозніць добра ад зла, бо хто можа быць суддзёй свайго вялікага народа?“. Я прашу толькі аб тым, каб быць добрым і верным слугой майго Госпада і майго народа“.

Адказны рэдактар Н. М. БУТРЫМОВІЧ

АФ. 04937 Адрас рэдакцыі: г. Бабруйск, Совецкая вуліца, 55. Тэл. 14. Друкарня імені Непагодзіна. Тыраж 10 тыс.